

УДК

ВПЛИВ РЕІНЖІНІРИНГУ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Шереметинська Оксана Валеріївна

к.е.н.

Оніщук Валентин романович

Магістрант

Національний університет харчових технологій

М. Київ, Україна

goroxy@ukr.net

Анотація: В даному дослідженні вивчається питання доцільності реалізації реінжинірингу бізнес-процесів на підприємствах харчової промисловості, його вплив на конкурентоспроможність. В сучасних умовах ведення бізнесу важливою складовою його господарської діяльності є необхідність змін в технології виробництва, маркетингу, управлінні персоналом, та в організаційній структурі. Забезпечення високого рівня конкурентоспроможності на підприємстві повинно контролюватись керівництвом в процесі впровадження реінжинірингу бізнес-процесів.

Ключові слова: бізнес-процес, конкурентоспроможність, реінжиніринг, підприємства харчової промисловості.

Теоретичні аспекти впровадження реінжинірингу подані американськими вченими М. Хаммером та Дж. Чампі у 80-ті рр. ХХ ст., які вперше надали тлумачення терміну «реінжиніринг». [74]

Класичне визначення цього поняття визначає його суть та мету як переосмислення та перепроєктування бізнес-процесів із метою досягнення поліпшень у таких показниках результативності, як витрати, рівень обслуговування, якість, та оперативність. Саме це визначення є основою для формування нового підходу до результативного управління діяльністю підприємства. На сьогоднішній день концепція реінжинірингу набула розвитку

більш широко, ці дослідження проводять багато зарубіжних і вітчизняних науковців, які надають своє бачення стосовно досліджуваного поняття.

Кожен автор, знаходячись в рамках загальної концепції процесного управління, робить наголос на різних аспектах побудови і реалізації заходів реінжинірингу бізнес-процесів. У результаті дослідження та аналізу праць науковців із зазначеної тематики відслідковується зближення визначення поняття значної кількості праць із класичним тлумаченням.

Проте є праці, які заслуговують на увагу. Наприклад, Є. Попов та М. Шапот дають власне трактування і вважають, що реінжиніринг – це кардинальна і революційна перебудова бізнес-процесів компанії, що супроводжується переходом на нові принципи побудови організації [2]. Ця дефініція наближена до класичного, проте змістовно не відзеркалює мети застосування досліджуваного інструментарію.

Проте наводяться в літературі й інші трактування реінжинірингу: «Рушійною силою реінжинірингу є розуміння потреб клієнта компанії, тобто погляд на компанію з позиції клієнта. Отже, реінжиніринг, торкаючись таких глибоких аспектів життєдіяльності організації, передбачає зокрема і зміни системи оцінки, мотивації і заохочення персоналу» [3].

Досліджуючи думку М. Черненка, слід зазначити, що сутність реінжинірингу виходить за межі уявлення відомих та усталених в літературі визначень даного поняття, так, для задоволення інтересів споживачів та мотивування персоналу не завжди слід запроваджувати реінжиніринг. Вирішенням цих питань може бути усунення цих «слабких місць». Реінжиніринг є інструментом, спеціально побудованим для здійснення масштабних змін в управлінні процесами, які не можуть бути забезпечені відомими методами удосконалення [5].

Дане твердження С. Яковенка дає уяву про сутність реінжинірингу, але слід зауважити, що інструментарій, що застосовується не завжди для масштабних змін в управлінні бізнес-процесами, що залежить від виду реінжинірингу [7].

Посилаючись на думку М. Робсона та Ф. Уллаха, реінжиніринг бізнес-процесів – це інструмент спеціально розроблений, щоб допомогти в обставинах, які вимагають масштабних змін, забезпечити які використовувані схеми поліпшення процесів не в змозі [4].

Ці дослідники є одними з перших, хто узагальнив та розвинув концепцію реінжинірингу. У визначенні відображається важливість інноваційно направлених підходів для ефективного перепроєктування бізнес-процесів. П. Страсман визначає, що реінжиніринг бізнес-процесів – це новий науково-практичний напрямок, що виник на стику двох різних сфер діяльності: управління та інформатизації [9].

Автор, подаючи сутність визначення, звертає увагу на важливості участі інформаційних технологій в реінжинірингу. Глибоке визначення Л. Шейна: «Реінжиніринг бізнес-процесів означає, по суті, рішучу, стрімку і глибоку «проривну» перебудову основ внутріфірмової організації та керування. Специфіка реінжинірингу полягає в тому, що існуюча вузька спеціалізація і обумовлена нею багаторазова передача відповідальності у виробництві та в управлінні реінтегруються в наскрізні бізнес-процеси, відповідальність за які від початку і до кінця беруть на себе спаяні командним духом групи однодумців, здатні виконувати широкий спектр робіт» [7 с. 234].

Автор в основному висвітлює практичне застосування базових моментів цього інструментарію, звертаючи увагу на зміни у складі персоналу, що є важливим, оскільки працівники є безпосередніми учасниками реінжинірингу у будь-яких бізнес-процесах. Ґрунтовно розкриває своє бачення О. Виногорова, яка окреслює перед реінжинірингом широке коло завдань, акцентуючи це словосполучення на «підвищення рівня конкурентоспроможності», «Реінжиніринг бізнес-процесів – це науково-практичний підхід до здійснення кардинальних змін бізнес-процесів підприємства з метою значного підвищення рівня його конкурентоспроможності» [1 с. 67].

На нашу думку реінжиніринг – це суттєва перебудова бізнес-процесів підприємства, яка підкріплена інноваційними засадами з погляду споживача,

спираючись на корпоративну філософію підприємства з метою досягнення поставлених цілей.

Що стосується конкурентоспроможності підприємства, то реінжиніринг бізнес-процесів має на меті змінити наступні індикатори:

- рентабельність виробництва;
- коефіцієнт фінансової стійкості;
- темпи приросту активів;
- знос основних засобів;
- коефіцієнт оборотності оборотних засобів.

Приведені фінансові параметри відображають стан прибутковості підприємства та його конкурентоспроможність. Реінжинірингові процеси дають змогу досягти зростання всіх показників, окрім показника зносу основних засобів, який повинен понижуватись і складати не більше, ніж 0,6. В процесі запланованого реінжинірингу бізнес-процесів на підприємствах харчової промисловості враховано особливості стандартних чотирьох типів процесів, що відбуваються на підприємствах. Враховуючи це пропонуються наступні заходи для підвищення конкурентоспроможності підприємства:

1. Перепроекування бізнес-процесів, що реалізовувались за визначеною методикою, що зосереджена, перш за все, на здійсненні оптимізаційних процесів комунікацій, спрощення виробництва, узгодження виробничих процесів.

2. Підвищення ефективності організаційної структури підприємств. Реінжиніринг впливає на підрозділи, не виокремлюючи їх, а пропонуючи об'єднати співробітників в групи, що спільно виконують певну частину роботи.

3. Перетворення суті робіт в бізнес-процесах. Реінжиніринг бізнес-процесів включає значні трансформації не тільки в структурі виробничих взаємозв'язків між працівниками підприємства харчової промисловості, але в змісті їх діяльності і комунікацій.

4. Трансформація системи управління. Реінжиніринг бізнес-процесів за рахунок впливу на ієрархію прийняття рішень в управлінні господарської

діяльності. У працівників змінюються їх посадові обов'язки, що передбачають не безпосереднє виконання при роботі в робочій групі, а допомогу при реалізації спільної справи.

Список літератури

1. Виноградова О.В. Реінжиніринг бізнес-процесів у сучасному менеджменті: Монографія. – Донецьк, 2005. – 195 с.
2. Попов Э., Шапот М. Реинжиниринг бизнес-процессов и информационные технологии / Открытия системы. – 1996. – № 15. – С. 62–69.
3. Колесников С. Зарисовки с натуры на тему бизнес-процессов реинжиниринга в России // http://consulting.ru/econs_wp_2692.
4. Робсон М., Уллах Ф. Практическое руководство по реинжинирингу бизнес-процессов / Пер. с англ. под ред. Н.Д. Эриашвили.,– М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 224 с.
5. Хаммер М., Чампи Дж. X Реинжиниринг корпорации: Манифест революции в бизнесе. Пер. с англ. — СПб.: Издательство С.-Петербургского университета, 1997. — 332 с.
6. Черненко М. Реінжиніринг і псевдореінжиніринг // Рынок капитала. – 2000. – № 21. – С. 41–49.
7. Шейн Л. Реинжиниринг бизнес-процессов: модное лекарство? // Управление компанией. – 2002. – № 6. – С. 68–74.
8. Яковенко С. І. Реінжиніринг бізнес-процесів шляхом інформатизації управління на підприємствах України // Актуальні проблеми економіки. – 2004 – № 9 (39).
9. Strassman P.A. The HocusPocus of Reengineering: Information Technology and Business Process Redesign//Sloan Management Review, 1990 (Summer), 11—27.

